

БЕКІТІЛГЕН

**«Әскери-қолданбалы спорт түрлері
бойынша Ұлттық Федерациясы»**

Қоғамдық Бірлестігі (әрі қарай – ҚБ) мүшелерінің
(Әрі қарай мәтінде – Қоғамдық бірлестігі)

10-ақпан 2025 жылғы өткізілген

жалпы жиналысының

№010 Шешімімен

«Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін
дамыту және танымал ету» жөніндегі **«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша
Ұлттық Федерациясы»** Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі

ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Мазмұны

1-Бөлім. Паспорт

2-Бөлім. Ағымдағы жағдайды талдау

3-Бөлім. Халықаралық тәжірибеге шолу

4-Бөлім. Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді дамыту пайымы

5-Бөлім. Әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытудың, сондай-ақ жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің негізгі
қағидаттары мен тәсілдері

1-Бағыт. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорт қоғамдастығымен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерімен әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және өскелең ұрпақты патриоттық тәрбиелеу бойынша туындаған проблемаларды шешу бойынша тығыз өзара іс-қимыл.

2-Бағыт. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «5.2. Әскери-патриоттық тәрбие беруді ұйымдастырушылар мен мамандарының кәсіптік даярлығы деңгейін арттыру, жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысының нысандары мен әдістерін жетілдіру» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

3-Бағыт. Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен ЖАСТАРҒА ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫС ОРНАТА ОТЫРЫП, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.3. «Жастарда патриоттық қасиеттерді қалыптастыру және дамыту, оларды Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің дәстүрі негізінде тәрбиелеу» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

4-Бағыт. Әскери қызмет негіздерін оқыту және Жастардың Қазақстан Республикасында және әлемде қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру үшін, сондай-ақ: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру үшін материалдық базаны дамыту.

5-Бағыт. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.5. «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету» бөлігімен айқындалған Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету тақырыбындағы барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

6-бөлім. Нысаналы индикаторлар және күтілетін нәтиже

ҚОСЫМША: «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары.

1-Бөлім. Паспорт

1. Атауы	«Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасы
2. Даму үшін негіз	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мүшелерінің жалпы жиналысының 2024 жылғы 11-желтоқсандағы № 009 Шешімі
3. Тұжырымдаманы әзірлеуге және іске асыруға жауапты басқару органдары	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі
4. Іске асыру мерзімдері	2025 – 2030 жылдар

2-Бөлім. Ағымдағы жағдайды талдау

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша ұлттық Федерациясы» қоғамдық бірлестігін/«Национальная Федерация по военно-прикладным видам спорта»/Public Association "National Federation of Military-Applied Sports"(әрі қарай – Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы)/ БСН 180840000182/, заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркеу Қазақстан Республикасының Әділет министрлігімен 01.08.2018 жылы жүзеге асырылған.

Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясының басқарушы органдары келесі мекен-жайда орналасқан: Пошталық индексі: 160016, Қазақстан Республикасы, Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, Шапағат мөлтек ауданы, Жаңа жол көшесі, № 16 үй, e-mail: military_sport@bk.ru

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Жарғылық қызметін іске асыру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Президентінің төрағалық етуімен қоғамдық бірлестігі мүшелерінің 2022 жылғы 10-сәуірдегі жалпы жиналысының № 004 Шешімімен бекітілген Қоғамдық бірлестігінің Басқарма кеңесімен жүзеге асырылады.

Қазіргі уақытта Қоғамдық бірлестігінің Басқарма кеңесінен бөлек Қоғамдық бірлестігінің Тексеру комиссиясы құрамы бекітілген және ол қызметін толық көлемде атқаруда. Одан бөлек, Қоғамдық бірлестігі мүшелерінің жалпы жиналысымен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің «Мүшелік, мүшелігіне кіру және нысаналы жарналары туралы» Ережелері бекітілген.

Әрі қарай: Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі Шешімімен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің мүшелігіне кіруге кандидаттардың кіру жарналарының мөлшерлері бекітілген; Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі Шешімімен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мүшелерінің міндетті мүшелік жарналары мөлшерлері бекітілген.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Жарғысының 7-бабының келесідей шарттарына сәйкес:

«7-БАП. «ФЕДЕРАЦИЯНЫҢ» БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫН ҚҰРУ ТӘРТІБІ МЕН ОЛАРДЫҢ ҚҰЗЫРЕТІ, ОЛАРДЫҢ ШЕШІМДЕР ҚАБЫЛДАУ ТӘРТІБІ

7.1. «Федерацияның» жоғарғы органы – мүшелердің Жалпы жиналысы болып табылады, мүшелерін Жалпы жиналысқа шақыру туралы шешімді күн тәртібі мен мүшелердің қатысу нормасын жиналысқа 20 күн уақыт қалғанда Президент тарапынан хабар беріледі.

7.4. Жалпы жиналыстар аралығында «Федерацияның» қызметіне Президент басшылығындағы Кеңес жүзеге асырады. Кеңес құрылтай жиналыста 5 жылға сайланады, оған мүшелерінің жалпы жиналысы шешімімен 3 пен 6 аралығында адам кіреді.

7.5. Кеңес:

- Жиналыс аралығында Президентінің басқаруымен «Федерацияның» қызметіне жетекшілік етеді.

7.8. «Федерацияның» қаржы қызметіне бақылау жасауды, «Федерацияның» мүшелерінің құрылтай жиналысында сайланған тексеру комиссиясы жүзеге асырады. Құрамында 3 адам бар тексеру комиссия 5 жыл мерзімге сайланады.

7.9. Тексеру комиссиясы:

- Мүлікке және қаржы қаражаттарына бақылау жасайды;
- өндірістік қызметін бақылайды.

1) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің Төрағасы/Президент/ – Байжан Болат Ілесбекұлы/ Байжан Болат Ілесбекұлы/ Bayzhan Bolat Ilesbekuly. туылған жылы: 1982 ж.т.;

2) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің қатардағы мүшелері: – Дуйсенов Қайрат Сансызбайұлы/ Дуйсенов Қайрат Сансызбайұлы/ Duysenov Kayrat Sansyzbayuly – 1981 ж.т.; – Мартынов Борис Алексеевич/ Мартынов Борис Алексеевич/ Martynov Boris Alekseyevich – 1976 ж.т.; – Ахашов Арман Сапаралиевич/ Ахашов Арман Сапаралиевич/ Akhashov Arman Saparaliyevich – 1967 ж.т.; – Калижанов Куаныш Исмагулович/ Калижанов Куаныш Исмагулович/ Kalizhanov Kuanysh Ismagulovich – 1963 ж.т..

1) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Тексеру комиссиясының төрағасы – Баетов Бакытжан Болатович / Баетов Бакытжан Болатович/ Bayetov Bakytzhan Bolatovich/ 1989 ж.т.;

2) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Тексеру комиссиясының қатардағы мүшелері: – Кунгужинов Жайдарбек Турсунгалиевич/ Кунгужинов Жайдарбек Турсунгалиевич/ Kunguzhinov Zhaydarbek Tursungaliyevich/1969 ж.т./; – Мирзабалаев Вадим Икрамеддинович / Мирзабалаев Вадим Икрамеддинович / Mirzabalayev Vadim Ikrameddinovich/1984 ж.т..

Одан бөлек, Қоғамдық бірлестігінің аймақтық бөлімшелері (Заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері)) ашылып, келесі құрамда жұмыс жасауда:

1) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Маңғыстау облысы бойынша Филиалы – Басшысы: МАШАНОВ ЕСЕН АМАНГЕЛЬДИЕВИЧ;

2) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Алматы қаласы бойынша Филиалы – Басшысы: БЫЧКОВ АНАТОЛИЙ АНАТОЛЬЕВИЧ;

3) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Шығыс-Қазақстан облысы бойынша Филиалы – Басшысы: СОВЕТХАН МАХАББАТ СОВЕТХАНҰЛЫ;

- 4) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Ақтөбе облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **ВЕДЮШКИНА ДИАНА СЕРГЕЕВНА**;
- 5) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Алматы облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **ХУСАИНОВ ЕРЖАН АХМЕТЖАНОВИЧ**;
- 6) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Қызыл-Орда облысы бойынша
Филиалы – Басшысы: **ДАУЛЕТОВ ДАУРБЕК ЗАМИРБЕКОВИЧ**;
- 7) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Қостанай облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **СНЕСАРЬ ВИТАЛИЙ АНАТОЛЬЕВИЧ**;
- 8) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Қарағанды облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **СҮЛЕЙМЕН ЕРЖАН ШУҚАТҰЛЫ**;
- 9) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Шымкент қаласы бойынша Филиалы –
Басшысы: **САЙЛАУОВ УӘЛИХАН МҰХТАРҰЛЫ**;
- 10) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Астана қаласы бойынша Филиалы –
Басшысы: **ТАНЕРБЕРГЕНОВ НИЯЗ КАЗИСОВИЧ**;
- 11) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Павлодар облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **ШАКИЛОВ АЗАМАТ БЕКБОЛАТОВИЧ**;
- 12) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Түркістан облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **КАМЫТБАЕВ АЙДЫН СЫПАБЕКОВИЧ**;
- 13) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Жамбыл облысы бойынша Филиалы –
Басшысы: **ИМАНБАЕВ КҮНДУЗ ЕРЖАНОВИЧ**.

Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі № 228-V ҚРЗ «Дене шынықтыру және спорт туралы» Заңының «Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар» 1-бабы 14-тармақшасына сәйкес: «дене шынықтыру-спорт ұйымы – негізгі қызмет түрі ретінде дене шынықтыру мен спорт саласындағы қызметті жүзеге асыратын заңды тұлға» болып табылады (әрі қарай – дене шынықтыру-спорт ұйымы /ДШ-СҰ);

Әрекет етуші Президенті Байжан Болат Ілесбекұлы болып табылатын ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі / Общественное объединение «**Национальная Федерация по военно-прикладным видам спорта**»/ Public Association “National Federation for Military-Applied Sports”/ (ВСН: 180840000182) 24.06.2022 жылдан бастап «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Халықаралық Одағы» заңды тұлғалар бірлестігі ЗТБ (бұдан әрі –

«Одақ/Одағы») -нің /«Международный Союз по военно-прикладным видам спорта» (далее - ОЮЛ) / **Association of Legal Entities "International Union for Military-Applied Sports"** (hereinafter - ALE)/ мүшесі болып табылады.

ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің меншігінде спорттық базасы жоқ. Алайда: ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі 01.03.2024 жылы Алматы қаласында «Қазақстан Республикасы Қорғаныс Министрлігінің Спорт Комитеті - Орталық спорт клубы» Республикалық мемлекеттік мекемесі(әрі қарай - «ҚР ҚМ СК - ОСК» РММ) басшылығымен өзара жасасқан №8 «Оқу-жаттығу жиындарын өткізу бойынша қызмет көрсетуге» мақсатталған келісім-шартқа сәйкес әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша өз практиктерінің (тәжірибешілерінің) оқу-жаттығу жиындарын Алматы қаласында орналасқан ҚР ҚМ СК - ОСК спорт объектілерінде өткізеді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық олимпиадалық комитетінің(әрі қарай - «ҚР ҰОК) «ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігін тану туралы Сертификаты» - спорт федерациясын аккредиттеу туралы куәлік алу бойынша мемлекеттік қызмет алу/көрсету/ үшін қажетті құжаттар тізіміне кіретіндігі себепті ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің «республикалық және өңірлік спорт федерацияларын аккредиттеу» туралы куәлігі жоқ. Тиісінше Қазақстан Республикасы Ұлттық олимпиадалық комитетінің(әрі қарай - «ҚР ҰОК) «ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігін тану туралы Сертификаты» ДШ-СҰ үшін www.egov.kz "электрондық үкіметтің" веб-порталы(әрі қарай -портал) арқылы уәкілетті органға тиісті өтініш беру үшін негіздеме болып саналады.

Қазіргі уақытта ҚР ҰОК тану рәсімін өткізуге өтінішті қоса алғанда, құжаттардың барлық пакеті толығымен дайындалып, мәні бойынша іске асырылуын күтуде, содан кейін спорт федерациясын аккредиттеу туралы куәлік алу бойынша уәкілетті органнан www.egov.kz "электрондық үкіметтің" веб-порталы мемлекеттік қызмет алу/көрсету/ үшін «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі тарапынан дене шынықтыру-спорт ұйымы (ДШ-СҰ) ретінде уәкілетті органға www.egov.kz "электрондық үкіметтің" веб-порталы арқылы тиісті өтініш беру күтілуде.

ДШ-СҰ - «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі, дене шынықтыру-спорт ұйымы ретінде, олимпиадалық спорт түрлеріне жатпайтын әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша өзінің жарғылық қызметтерін/ «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Халықаралық Одағы» Заңды тұлғалардың Бірлестігінің(әрі қарай - ЗТВ)/ Объединения юридических лиц (далее - ОЮЛ) «Международный Союз по военно-прикладным видам спорта»/ Association of Legal Entities "International Union for Military-Applied Sports" (hereinafter - ALE)/ келесі атаулардағы нұсқасы бойынша жүзеге асырады, олар:

1. Әскери-қолданбалы спорт түрлеріне мыналар жатады:

- 1) әскери-спорттық көпсайыс;
- 2) жеңіл атлетика және жылдам қозғалу;
- 3) шаңғы спорты;
- 4) граната лақтыру;
- 5) арқан тарту;
- 6) қолданбалы жүзу;
- 7) кедергілер жолағынан өту;
- 8) табельдік қарудан оқ ату;
- 9) арнайы снарядтардағы жаттығулар;
- 10) армиялық жекпе-жек ұрыс;
- 11) парашюттік қоссайыс;
- 12) жеңіл автомобильде жылдам маневр жасау;
- 13) жүк автомобилінде жылдам маневр жасау.

2. Әскер қатарына шақыруға дейінгі жастағы азаматтар үшін:

- 1) әскерилендірілген кросс;
- 2) ОКУ кедергілерінің жолағы;
- 3) ГД гранатасын лақтыру (қашықтыққа);
- 4) ГТ гранатасын лақтыру (дәлдікке);
- 5) ұзындыққа сүңгу;
- 6) әскери дала киім үлгісінде арқан тарту;
- 7) автоматпен жүзу;
- 8) әскери көпсайыс (ВТ-3);
- 9) әскери көпсайыс (ВТ-4);
- 10) офицерлердің жазғы төртсайысы;
- 11) офицерлердің қысқы төртсайысы;

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің проблемалық мәселелері, олар:

1. Мемлекеттік және жергілікті бюджеттер желісі бойынша ҚР әскери-қолданбалы спорт түрлерін қаржыландырудың болмауы;
2. ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің меншігінде спорттық базасы жоқ.

Қазіргі уақытта Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясының басшылығы осы проблемалық мәселелерді шешу бойынша, оның ішінде: Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен мақсатты және жоспарлы жұмыс жүргізуде.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытудың жалпы серпінін талдай отырып, оған өзінің тікелей қатыстылығын сезіне отырып, оларды дамыту мен танымал етуге, сондай-ақ оны бұқаралық және баршаға қолжетімді спорт түріне одан әрі трансформациялауға белсенді қатысуды өз міндеті ретінде қарастырады, осы орайда әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытудың бұл бағыттағы жұмысы заңнамалық бөлікте де, оны іс жүзінде іске асыруда да тиісті жолға қойылған әлемдегі көшбасшысы болып танылатын Ресей Федерациясы мен басқа елдерден қалмай әрекет етуді басты назарға алады.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша ұлттық федерация» ҚБ елдегі әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытудың жалпы серпінін талдай отырып, оған тікелей қатыстылықты және оларды дамыту мен танымал етуге белсенді қатысуды өз міндеті ретінде қарастырады. сондай-ақ оны бұқаралық және баршаға қолжетімді спорт түріне одан әрі трансформациялау, әлемдегі Ресей Федерациясы болып табылатын басқа жекелеген елдерден қалмай, бұл бағыттағы жұмыс заңнамалық бөлікте де, оны іс жүзінде іске асыруда да тиісті жолға қойылған. Олимпиадалық спорт түрлері мәртебесіне ие қалған барлық спорт түрлерінің даму тарихының өлшемдері бойынша салыстырмалы түрде елде де, әлемде де әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бастапқы кезеңде/сатыда/ тұрғанын ескере отырып, осыған байланысты ел басшылығының елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытуға ерекше көңіл бөліп, көп күш-жігер жұмсап отырғанын көру қуантады.

Атап айтқанда: «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери-қолданбалы спорт түрлері жөніндегі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2020 жылғы 1 шілдедегі № 304 бұйрығымен Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери-қолданбалы спорт түрлері жөніндегі қағидалары бекітілген. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің тарапынан Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде спорттың осы түрлерін дамыту жөнінде тиісті жоспарлы жұмыс жүргізілуде.

Елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін жоспарлы және үдемелі дамыту жастарда да, сол сияқты Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында қызмет еткен әскери қызметшілермен қатар Отан қорғаушылардың алтын резерві болып табылатын Қазақстан Республикасы азаматтарының қалған санаттарында да патриотизмді тәрбиелеу жолындағы елеулі қадам болып табылады.

Осыған байланысты, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету жөніндегі серпінді және үздіксіз жұмысы әскери қызметшілердің (әрі қарай –практиктердің/тәжірибешілердің/) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында, сондай-ақ елдің құқық қорғау органдары мен арнайы қызметтерінің қатарында әскери және арнайы қызметте болған кезде алған әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша тәжірибе мен біліктіліктерін жоғалтпауға мүмкіндік береді.

Демек: Бұл оларға Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарынан демобилизациядан кейін де Отанды қорғау және оған қызмет ету жөніндегі әскери борышқа деген өзінің жанқиярлық көзқарасын одан әрі сақтауға мүмкіндік береді, өмір бойы Отанын және оның шептерін қорғауға өзінің табиғи қатыстылығын сезіну, бұл өз кезегінде ұрпақтардың әскери істегі сабақтастығын қамтамасыз етеді. Шын мәнінде, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Халықаралық Одағы» Заңды тұлғалардың Бірлестігінің (әрі қарай – ЗТБ) / байланыстағы әрі оның платформасындағы қызметі Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында кәсіби деңгейде әскери-қолданбалы спорт түрлерімен шұғылданған азаматтардың / тәжірибешілердің /, олар Қарулы Күштер қатарынан босатылғаннан кейін іс жүзінде спорттың әскери-қолданбалы түрлері бойынша практиктер (тәжірибешілер) қатарынан шығып қалғанда, олардың бұл сан-жылдар бойы әскери қызметте болған кезде спорттың әскери-қолданбалы түрлері бойынша жинақтаған дағдыларын жоғалтпауға, немесе сақтап қалуға мүмкіндік әкеледі/береді/.

Жастардың бойында патриотизмді тәрбиелеу жолындағы маңызды қадам 2023 жылғы 28 наурыздағы Қазақстан Республикасы мемлекеттік жастар саясатының 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы болды, оның шеңберінде орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысын ұйымдастырды.

Еліміздегі жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру процесінің негізгі локомотиві Қазақстан Республикасының Қорғаныс, Оқу-ағарту министрліктері, жергілікті атқарушы органдар мен 2018 жылы Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Ұлттық әскери-патриоттық орталығы базасында құрылған "Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" республикалық қоғамдық бірлестігі (бұдан әрі – "Жас сарбаз" қозғалысы) болып табылады.

"Жас сарбаз" қозғалысының және оның еліміздің барлық өңіріндегі филиалдарының жұмысы арқасында соңғы бес жыл ішінде әскери-патриоттық клубтар саны 2828-ден 8672-ге дейін, ал оған қамтылған бала саны 73 164-тен 260 162-ге дейін артты.

Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі жергілікті атқарушы органдармен және "Жас сарбаз" қозғалысымен бірлесіп, жыл сайын "Айбын" әскери-патриоттық жастар жиынын өткізеді, оған шамамен екі мың әскери-патриоттық клуб пен 55 мың жас жігіт пен қыз қатысады.

Бүгінгі күні жүргізіліп жатқан әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысы өскелең ұрпақ бойында жауапкершілік, жоғары руханилық, адамгершілік, белсенді азаматтық ұстаным, патриоттық сана, әділеттілік, мақсаттылық, бірлік, туған жерге деген сүйіспеншілік пен құрмет сияқты қасиеттерді қалыптастыруға және дамытуға бағытталған.

"Жас сарбаз" қозғалысы қатарындағы жас жігіттер Отан қорғаушы мамандығын жиі таңдайды. Дамудың осы векторын ұстанып, қоғам құндылыққа бағдарланған, білімді, руханилық пен адамгершілік негізінде тәрбие алған, патриоттық көзқарастағы азамат ретінде берік платформаны тұрақты түрде қамтамасыз етеді.

Жалпы жергілікті жерде іске асырылатын жобалар мен жүргізілетін іс-шараларды талдау әскери-патриоттық тәрбие берудің мазмұнды құндылығы мен маңыздылығын көрсетеді. Жастар арасында патриотизмге деген көзқарас тек әлеуметтік қана емес, рухани, адамгершілік, мәдени және тарихи компоненттерді біріктіретін маңызды құндылық ретінде кеңінен таралуда.

Осы орайда, жалпы алғанда «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы» мазмұны мен мәнін толық қабылдап, қолдайды. Алайда, бұл тұжырымдамада қамтылған шаралардың іс жүзінде іске асыру тұрғысындағы жұмысын талдай келе, бұл шараларды жүзеге асыруға тек мемлекеттік органдар мен мемлекет патронатындағы қоғамдық бірлестіктер, атап айтқанда: Өз ерекшеліктеріне байланысты және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына орай оларда қызмет ететін азаматтарды қоспағанда, азаматтардың қалған санаттары үшін жабық болып табылатын Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, күш, құқық қорғау ведомстволары мен арнайы қызметтері ведомстволары ғана орындаушы ретінде тартылғандығын көріп отырмыз. Осы мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктерге олардың төмендегі тізбесі жатады, олар тиісті аббревиатуралармен және қысқартулармен көрсетілген:

Аббревиатуралар мен қысқартулардың толық жазылуы:

Ассамблея жастары	–	"Ассамблея жастары" республикалық қоғамдық бірлестігі
ЖАО	–	жергілікті атқарушы органдар
"Жас сарбаз" қозғалысы	–	"Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" республикалық қоғамдық бірлестігі

Қорғанысмині	–	Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі
МММ	–	Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі
МКҚ	–	Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі
ОМ	–	Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі
ТЖМ	–	Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі
ҰҚК	–	Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті
ІІМ	–	Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі

Сонымен бірге, қоғамда әскери-патриоттық тәрбие беру жүйесін дамыту мен жетілдіруге әлеуметтік сұраныс сақталып отыр және барлық мүдделі мемлекеттік құрылымдарды ғана емес, қоғамдық бірлестіктерді де қатыстыра отырып, білім беру мекемелерінде жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің сапасын арттыру қажеттігі пісіп-жетілді. Осы аталған қоғамдық бірлестіктердің қатарына «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мен заңды тұлға ретінде Қазақстан Республикасында 24.06.2022 жылы мемлекеттік тіркеуден өткен және өз жарғылық қызметін, оның ішінде Қазақстан Республикасында жүзеге асыратын және штаб-квартирасы осында орналасқан «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Халықаралық Одағы» Заңды тұлғалардың Бірлестігінің(әрі қарай – ЗТБ)/ Объединения юридических лиц (далее – ОЮЛ) «Международный Союз по военно-прикладным видам спорта»/ Association of Legal Entities "International Union for Military-Applied Sports" (hereinafter – АІЕ)/ жататындығы күмән туғызбайтынын мойындау қажет.

Алайда, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы» қаулысымен бекітілген «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы», яғни Қазақстан Республикасының 2023 – 2029 жылдарға арналған мемлекеттік жастар саясатының тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі істердің жағымды жағын да атап өткен жөн, онда орындаушылар ретінде мемлекеттің қамқорлығындағы мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктер тартылған.

Бұл жағдайда: кепілдендірілген мемлекеттік қаржыландыру көзделген; заңнамалық және заңға тәуелді актілер қабылданған; орасан зор әкімшілік ресурс тартылған; орындаушылар мен атқарушы органдардың тиісті есептілігі көзделген, оны Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің «Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу саласындағы әкімшілік деректерді жинауға арналған нысандарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2024 жылғы 22 мамырдағы № 531 бұйрығын шығаруы растайды; қажетті материалдық база, сондай-ақ басқа да көптеген, оның ішінде: Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында әскери қызмет өткеретін әскери қызметшілер арасында дағдылар мен тәжірибе жинақтаудың міндеттілігі, олар жиынтығында мемлекеттік ауқымда серпін берді және пайыздық қатынаста да, халықтың жалпы санынан үлес салмағында да олар елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту мен танымал ету үшін қажетті жағдайлар жасады, ел халқының осы санатын неғұрлым көп қамтитын жастарды жоспарлы және тиімді әскери-патриоттық тәрбиелеу жұмысымен қамтуға жол ашты. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің басшылығымен Қарулы Күштердің әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту мен насихаттауға да осындай оң жағдайлар тән, мұнда да айқын және даусыз нәтижелер байқалады. **Осы жағдайлар мынаны куәландырады:** Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2020 жылғы 1 шілдедегі № 304 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша қағидалары, онда Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери-қолданбалы спорт түрлерін ұйымдастыру тәртібі және оны Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде іске асыру жөніндегі практикалық шаралар айқындалған.

Осы тұста, Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 9 ақпандағы «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» № 285-V ҚРЗ Заңының 1-бабы 3)-тармақшасына сәйкес: «3) **жастар** – Қазақстан Республикасының он төрт жастан отыз бес жасқа дейінгі азаматтары», сондай-ақ Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 9 ақпандағы «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» № 285-V ҚРЗ Заңының 1-бабы 1)-тармақшасына сәйкес: «1) **жас маман** – отыз бес жасқа толмаған, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында білім беретін оқу бағдарламаларын меңгерген және білім туралы құжатта көрсетілген мамандық бойынша үш жылдан аспайтын уақыт жұмыс істеп жүрген Қазақстан Республикасының азаматы» делінгендігін ескере отырып, бұл жағдайда, еліміздің мемлекеттік органдарының сенімді дереккөздерінің статистикалық деректері бойынша халықтың жалпы құрылымындағы 35 жасқа дейінгі жастардың жалпы саны 6 млн адамға дейін құрайды. Ал осы санды салыстыру кезінде білім беру ұйымдарында оқитын және Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында әскери қызмет өткеретін жастардың жалпы саны 6 млн адамды құраса, онда осы санатқа жатпайтын, оқитын және әскери қызмет өткеретін жастардың шамамен саны айқын көрінеді. Қазақстан Республикасында 2024–2025 оқу жылына жоғары білім берудің барлық деңгейлері бойынша жоғары оқу орындарында оқу үшін 112 мың грант бөлінді. Еліміздің ЖОО-да ақылы негізде оқитын жастардың шамамен алғандағы саны грант негізіндегідей салыстырмалы санды құрайды. Егер мектептерді және басқа да орта білім беру ұйымдарын бітіргендердің ЖОО-ларға және басқа да арнаулы орта білім беру ұйымдарына түскендер санымен айырмашылығын ескерсек, онда мұнда да 35 жасқа дейінгі әскери-патриоттық тәрбиемен қамтылмаған жастардың саны едәуір санды құрайтынына көз жеткізуге болады. Осы статистиканы қорытындылай келе, білім беру ұйымдарында әскери-патриоттық тәрбиемен және Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында әскери қызметпен қамтылмаған жастардың саны 6 млн адамға дейін, яғни есептелетін жастардың жалпы санының кемінде жартысын, тіпті одан да көбін құрайды. Мұндай жағдайларда елімізде дәстүрлі, тәрбиелік, мәдени және спорттық құндылықтарды ескере отырып, жарғылық қызметі бойынша негізгі спорт түрі ретінде Қазақстан Республикасында әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және көпшілікке танымал ету болып табылатын «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің қызметі ақталған, неғұрлым орынды және аса қажет, қоғам тарапынан өте сұранысқа ие.

Осы орайда, мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорт қоғамдастығымен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің көптеген басқа да субъектілерімен сындарлы түрде құрылған қарым-қатынас орнатқан кезде және жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу сияқты, сондай-ақ спорттың әскери-қолданбалы түрлері бойынша да проблемалық мәселелердің бүкіл кешенін шешуге бағытталған іс-қимылдарды тиісінше үйлестірген кезде, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі өзінің жарғылық қызметін жүзеге асыру барысында ең қиын міндеттерді шешуге және алға қойылған жарғылық мақсаттарға қол жеткізуге қабілетті, атап айтқанда: дәстүрлі, тәрбиелік, мәдени және спорттық құндылықтарды ескере отырып, спорт түрі ретінде Қазақстан Республикасында әскери-қолданбалы спорт түрлерін барлық нысандарда танымал етуге қауһарлы.

Оның үстіне, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Ағымдағы жағдайды талдау» 2-бөлімі соңғы абзацы шеңберінде ұйымдастырылған жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу бойынша орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың, қоғамдық бірлестіктердің жұмыстары келесідей бағамдарға мақсатталған: «Тұжырымдама жастарға бағдарланған және әскери-патриоттық тәрбие берудің қалыптасқан жүйесін жетілдіруге бағытталған, осы бағыттағы проблемалардың кең спектрін шешуде мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктердің бірлескен қызметін кеңейтуді көздейді және осы процеске одан әрі серпін беру үшін арналған».

3-бөлім. Халықаралық тәжірибеге шолу

Қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлерін неғұрлым жоғары және сапалы деңгейге көтеру және оларды жоғары жетістіктер спортына одан әрі трансформациялау үшін, сол мақсатта спорт арқылы жастарды Олимпизм идеялары мен құндылықтарына сәйкес тәрбиелеу барысында басты назарға өскелең ұрпақты әскери-патриоттық тәрбиелеуді қоя отырып, қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлерін ілгерілету, дамыту және танымал ету жөніндегі жұмысты ұйымдастыру мен жүргізудің шетелдік тәжірибесін талдау нәтижесі барлық елдердің бұл бағыттағы атқарып жатқан жұмысының негізгі мақсаты Отанды қорғауға дайын патриоттық ниетті жастарды тәрбиелеу болып табылатынын көрсетті.

Ресей Федерациясында әскери-патриоттық тәрбиенің үйлесімді жүйесі құрылған. Қазіргі уақытта Ресей Федерациясында 2025 жылға дейінгі тәрбиені дамыту стратегиясы іске асырылуда. Ал қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлерін танымал ету бағытындағы жұмыс заңнамалық бөлікте де, оны іс жүзінде іске асыруда да тиісті жолға қойылған, оған, соның ішінде: Ресей Спорт министрінің 2015 жылғы 25 тамыздағы N 829 бұйрығымен, Ресей Спорт министрінің 2020 жылғы 23 наурыздағы N 236 бұйрығымен енгізілген өзгерістермен бекітілген «ӘСКЕРИ-ҚОЛДАНБАЛЫ СПОРТ» ӘСКЕРИ-ҚОЛДАНБАЛЫ СПОРТ ТҮРІ ҚАҒИДАЛАРЫ және оны іске асыру жөніндегі практикалық шаралар болып табылады. ТМД елдері мен таяу шет елдерде осы бағытта жүргізілетін ұқсас жұмысты талдай және салыстыра отырып, Ресей Федерациясының қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлерін жылжытуда және танымал етуде ең алдыңғы қатарда екеніне көз жеткізуге болады. Ресей Федерациясының «Әскери-қолданбалы спорт» әскери-қолданбалы спорт түрінің көрсетілген қағидаларына сәйкес:

- 1.1. Әскери-спорттық жарыстар дене шынықтыру даярлығы бағдарламасынан, Әскери-спорт кешенінен және әскери-қолданбалы спорт түрлерінен әскери-кәсіби тәсілдер мен іс-қимылдарды, жаттығуларды пайдалана отырып өткізіледі.

- 1.2. Әскери-спорттық жарыстардың мақсаты – әскери қызметшілерді, Ресей Федерациясы Ұлттық ұланының әскерлерінде қызмет өткеретін және полицияның арнайы атағы бар адамдарды (бұдан әрі – Ростгвардия қызметкерлері) және әскерге шақырылуға дейінгі жастағы азаматтарды ерік-жігері мен жеңіске ұмтылысын тәрбиелеу, әртүрлі кәсіби тәсілдерді, іс-қимылдар мен жаттығуларды орындау дағдыларын жетілдіру, жоғары дене жүктемесі мен психологиялық спорттық күрес жағдайындағы кернеу.
- 1.3. «Әскери-қолданбалы спорт» спорт түрінен спорттық жарыстар спорт түрінің ережесіне (бұдан әрі – Ереже), сондай-ақ Жарыстар туралы ережеге (бұдан әрі – Ереже) сәйкес өткізіледі. Жарыстар Спорт түрлерінің бүкілресейлік тізіліміне енгізілген спорт пәндерінде белгіленген тәртіппен:

а) әскери қызметшілер, Ростгвардия қызметкерлері үшін:

- 100 м нысанында жүгіру;
- 400 м нысанында жүгіру;
- 1000 м нысанында жүгіру;
- 3 000 м нысанында жүгіру;
- биатлон;
- әскерилендірілген кросс;
- 5 км марш-лақтыру;
- 10 км марш-лақтыру;
- ҰБВ кедергілер жолағы (бірыңғай кедергілер жолағында жалпы бақылау жаттығуы);
- СКУ СВ кедергілер жолағы (Құрылық әскерлерінің, Әскери-Теңіз Флоты теңіз жаяу әскерлерінің әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы);
- әскерилендірілген кросс;
- 5 км марш-лақтыру;
- 10 км марш-лақтыру;
- ҰБВ кедергілер жолағы (бірыңғай кедергілер жолағында жалпы бақылау жаттығуы);
- СКУ СВ кедергілер жолағы (Құрылық әскерлерінің, Әскери-Теңіз Флоты теңіз жаяу әскерлерінің әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы);
- СКУ ТВ кедергілер жолағы (танкілік, өздігінен жүретін артиллериялық, зымыран және инженерлік әскери бөлімдерінің, мотоатқыштар әскери бөлімдерінің танк бөлімшелерінің әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы);
- Әуе-десанттық әскерлердің әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы;
- ӘТК кедергілер жолағы (Әскери-Теңіз Флотының суүсті корабльдері мен суасты қайықтарының әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы);
- КБЖ кедергілер жолағы (таулардағы іс-қимылдарға арналған әскери бөлімдер мен бөлімшелердің әскери қызметшілері үшін арнайы бақылау жаттығуы);
- гирь жұлқымы – 65 кг салмақ санаты;
- гирь жұлқымы – 65 + кг салмақтық санаты;
- гирь жұлқуы – салмақтық санаты 75 кг;

- гирь жұлқымы - 85 кг салмақ санаты;
- гирь жұлқымы - 95 кг салмақ санаты;
- гирь жұлқымы - 95 + кг салмақтық санаты;
- 5 км нысандағы шаңғы жарысы;
- 10 км нысандағы шаңғы жарысы;
- шаңғы маршы-лақтырыс 5 км;
- шаңғы маршы-лақтырыс 10 км;
- шаңғы маршы - 20 км;
- ГД гранатасын лақтыру (қашықтыққа);
- ГТ гранатасын лақтыру (дәлдікке);
- ұзындыққа сұңгу;
- желкенді жарыстар;
- формадағы арқанды тарту;
- автоматпен жүзу;
- әскери-авиациялық бессайыс;
- әскери көпсайыс (ВТ-3);
- әскери көпсайыс (ВТ-4);
- кемелік бессайыс;
- офицерлік жазғы төртсайыс;
- офицерлік қысқы төртсайыс;
- парашюттік қоссайыс;
- КГЖ жаттығуы (стационарлық гимнастикалық дөңгелек);
- лопингте жаттығу;
- ПГК жаттығуы (қозғалмалы гимнастикалық дөңгелек);
- жеңіл автомобильде жүрдек маневр жасау;
- жүк автомобилінде жылдам маневр жасау;

б) Ресей Федерациясы Қорғаныс министрлігінің, Ресей гвардиясының жалпы білім беру ұйымдарының оқушылары, суворовшылар, нахимовшылар және Ресей Федерациясы Білім министрлігінің жалпы орта білім беру мекемелерінің кадеттері (бұдан әрі - әскерге шақырылуға дейінгі жастағы азаматтар) үшін:

- әскерилендірілген кросс;
- ҰББ кедергілер жолағы;
- ГД гранатасын лақтыру (қашықтыққа);
- ГТ гранатасын лақтыру (дәлдікке);
- ұзындыққа сұңгу;
- желкенді жарыстар;
- формадағы арқанды тарту;
- автоматпен жүзу;
- әскери көпсайыс (ВТ-3);
- әскери көпсайыс (ВТ-4);

- офицерлік жазғы төртсайыс;
- офицерлік қысқы төртсайыс.

2. Жарысқа қатысушылар.

2.1. Жарыстарға қатысуға осы Ережені мойындайтын, жүзе алатын, дәрігердің рұқсатын алған және жас және біліктілік талаптарына сәйкес келетін спортшылар жіберіледі.

2.2. Жарыстар мынадай жас топтарында өткізіледі:

ерлер – 18 жас және одан жоғары, әйелдер – 18 жас және одан жоғары (спорттық пәндерде: 100 м нысанында жүгіру, 1000 м нысанында жүгіру, 5 км нысанында шаңғы жарысы, гір жұлқуы – 65 кг салмақ санаты, гір жұлқуы – 65 + кг салмақ санаты);

әскерге дейінгі жастағы азаматтар: ересек жігіттер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас).

2.3. Спортшының қажетті жас саны жарыстарға қатысудың күнтізбелік жылында орындалуы/толуы/ тиіс.

Ресей Федерациясында әскери-патриоттық тәрбиенің үйлесімді жүйесі құрылған. Қазіргі уақытта Ресей Федерациясында тәрбие беруді дамытудың 2025 жылға дейінгі стратегиясы іске асырылуда. Әскерге шақыру жасына дейінгі жастармен жұмыс істеудің тиімді нысандарының бірі қорғаныс-спорттық лагерь жұмысын ұйымдастыру болып табылады, мониторингтеу нәтижесі бойынша олардың жалпы саны 2000-нан астамды құрады. Білім беру ұйымдары мен клубтар санының артқанын көрсететін оң үрдіс байқалды, оларға патриоттық тәрбие беру саласындағы жетістігі үшін азаматтардың құрметіне құрметті атау берілген.

Ресей Федерациясының субъектілерінде азаматтарға (жастарға) әскери-патриоттық тәрбие беру және әскери қызметке даярлау орталықтары құрылған. Өскелең ұрпақты дене шынықтыру-спорттық тәрбиелеу жүйесін жетілдіру, оқушыларды дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға жаппай тарту мақсатында жыл сайын президенттік жарыстың мектептегі кезеңіне қатысатын оқушылар саны ұлғайып келеді.

Қытайдағы әскери-патриоттық жұмыс негіздері мен оның стратегиялық бағыттары әрбір бес жыл сайын жаңартылып отыратын Жеке құрамға саяси тәрбие беру бағдарламасында, ал азаматтық секторда патриоттық тәрбие беруге, Қытай рухында тәрбиелеуге, Қытай тарихын, дәстүрі мен мәдениетін зерделеуге бағытталған Адамгершілік тәрбие беру бағдарламасы арқылы қалыптастырылады. Қытай балалары мен жасөспірімдері арасында ерекше танымал болған жазғы әскери-патриоттық лагерь деп аталатын көптеген үйірме мен секция құрылған.

Қытай тәжірибесін өскелең ұрпаққа әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысын ұйымдастыру мен жүргізудің нысандары мен әдістерін жетілдіру үшін пайдалану қажет.

Сонымен, бірқатар елдің әскери-патриоттық тәрбие беру жүйесін талдау патриотизмнің ұлттық идеясын іске асыруға негіз болатын және азаматтың ұлттық санасы мен ұлттық бірегейлігін қалыптастыратын отбасының, қоғам мен мемлекеттің тарихи қалыптасқан базалық құндылығына негізделген.

Тұжырымдама шеңберінде кейбір шет елдердің жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру саласындағы тәжірибесі қаралды.

Өзбекстан Республикасында азаматтарды патриотизм және рухани-идеялық құндылықты дамыту рухында тәрбиелеу бойынша жүйелі және қарқынды жұмыс жүргізілуде. Әскери-патриоттық тәрбие рухани-ағартушылық қызметпен тығыз байланысты және "Отан – қастерлі, оны қорғау – қасиетті борыш!" тұжырымдамалық идеясы негізінде ұйымдастырылған. Өзбекстан азаматтарының руханилығы мен дүниетанымы, Отанға деген адалдық сезімі, патриотизмі мен әскери қызметке деген қызығушылығы мектептен бастап дамытылады. Жалпы білім беретін мектептердің барлық жоғары сынып оқушыларын қамтитын "Ватан Таянчи" әскери-патриоттық қозғалысы құрылып, табысты жұмыс істеуде. Қозғалыс басшылығы тікелей Қорғаныс министрінің орынбасарына бағынады. Өзбекстан Республикасының тәжірибесін "Жас сарбаз" қозғалысының мәртебесін арттыру бойынша шаралар қабылдау үшін және жалпы білім беретін мектептердің барлық жоғары сынып оқушыларының "Жас сарбаз" қозғалысы қатарына кіруі есебінен әскери-патриоттық іс-шаралармен қамтылған жастар санын ұлғайту үшін пайдалануға болады.

Қырғыз Республикасының тәрбие беру тұжырымдамасында Қырғыз халқының достығы рухында, сондай-ақ Қарулы Күштердің дәстүрінде тәрбиелеу арқылы Қарулы Күштердегі жеке құрамға және әскерге шақыру жасына дейінгі жастарға тәрбие беру жүйесін жетілдіруге баса назар аударылған. Бұл тәжірибе Қазақстан үшін Қазақстан халқының мәдениетін, дәстүрі мен тарихын құрметтеуге тәрбиелеу және этносаралық және конфессияаралық қатынасты жақсарту бойынша ерекше өзекті болып табылады.

Түркияда патриотизм – бұл ұлттық идея. Отанды қорғау мәселесі және армияда қызмет ету зор құрмет. Кішкентай кезінен бастап балабақшада сәбилердің бойына мемлекеттің дәстүріне, тарихына, мәдени құндылығына деген сүйіспеншілікті дарытады. Түркия азаматтары мемлекетінің проблемаларына бей-жай қарамайды. Олар әрқашан оның мүдделерін қорғауға дайын. Ал мемлекет өз кезегінде азаматтарына қамқорлық жасайды. Бұл тәжірибе әсіресе қазіргі кезеңде біз үшін өзекті.

Беларусь Республикасының тәжірибесі назар аударуға тұрарлық, онда патриоттық тәрбие беру жүйесі Беларусь менталитетінің негізін қалайтын Беларусь ұлтының тарихи тәжірибесіне, рухани және моральдық дәстүріне, құнды наным-сенімі мен бағдарларына, Беларусь Республикасы мемлекеттік құрылысының қазіргі кезеңінің "Бірлік. Даму. Тәуелсіздік" сияқты базалық қағидаттарына негізделген.

Патриотизмге тәрбиелеуде ұрпақтар арасындағы рухани байланыстың негізі қаланатын және патриоттық сезім мен патриоттық мінез-құлықты қалыптастыруды қамтитын отбасына ерекше роль берілетінін атап өту маңызды. Осы Беларусь Республикасында "отбасылық патриоттық тәрбие" ұғымы қалыптасты, ол туыстары, жақындары және жалпы елі үшін жауапты болуға қабілетті, адамгершілігі жоғары және үйлесімді дамыған тұлғаның барлық қалыптасу кезеңін қамтиды.

Егер әскери-патриоттық аспектіні қарайтын болсақ, онда Беларусь Республикасында ол азаматтық бірегейлікті, елі үшін мақтанышты және оның тәуелсіздігі мен егемендігін қорғауға дайын болуды қалыптастыруға бағытталған.

Беларусь Республикасының тәжірибесі, әсіресе отбасылық тәрбие, туыстарына, жақындарына және жалпы Отанына жауапты болуға дайын тұлғаны қалыптастыру мәселелері біз үшін маңызды.

4-Бөлім. Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді дамыту пайымы

Қазақстан Республикасында әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту мен танымал ету жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеумен тығыз байланысты, яғни бұл жағдайда жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу бастапқы болып табылады, өйткені ол тұтастай алғанда әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту мен танымал етудегі табыстың кепілі болып табылады, өйткені мемлекеттің осы бағыттағы мақсатты жұмысының нәтижесімен ол дағдылар мен қасиеттерді жастарға бала кезінен бастап олардың отбасылары, қоғамдастығы/социумы/ және жалпы қоғам қалыптастырады. Өйткені жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу және Қазақстан Республикасында әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту мен танымал ету әскери қызметке деген қызығушылықты, Отанды қорғау жөніндегі функцияларды лайықты орындауға, дайындықты дамытуды қамтамасыз етуге бағытталған ел азаматтарын жалпы тәрбиелеудің бір тізбегінде.

Осыған байланысты, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Қазақстан Республикасында әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету пайымы, оның ішінде іске асыруға орталық, жергілікті атқарушы органдар және өзге де мемлекеттік органдар жауапты болып айқындалған Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы» қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын жүзеге

асыру шеңберіндегі нақты нәтижеге жетуге көзделген жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің мемлекет дұрыс құрған жүйесіндегі нәтижелі жұмыспен байланыстырады.

Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу сияқты, жалпы әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша да проблемалық мәселелердің барлық кешенін шешуге бағытталған іс-қимылдарды тиісінше үйлестірген жағдайда «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі үшін өзінің жарғылық қызметін іске асыруда мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорттық қоғамдастықпен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерімен сындарлы құрылған қатынастар табыс кепілі болып табылады.

Қазақстан Республикасында 2030 жылға қарай әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бағытында прагматикалық тұрғыдан құрылған стратегия және үздіксіз жоспарлы жұмыс нәтижесінде «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі осы «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын» іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарына сәйкес өзінің нысаналы көрсеткіштеріне қол жеткізуі тиіс.

Осы орайда, жалпы алғанда «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді дамыту пайымы» – 4 Бөлімінің соңғы абзацында айқындалған келесі тезиспен: «Әскери-патриоттық тәрбие беруді жақсарту мультипликативті түрде ықпал етеді және мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық өрлеуіне, құқықтық және саяси әлеуетін нығайтуға, елдің қорғаныс қабілеті мен қауіпсіздігінің артуына оң әсер етеді. Патриоттық тәрбие алған жастар қазіргі қоғамның жасампаз әлеуетінің ең құнды компонентіне айналу мән-жайы ерекше маңызды, ол, ең алдымен, Қазақстанның болашағы үшін өзіне жауапкершілік алуға дайын болумен айқындалады» толық келіседі және оны толық қабылдап, қолдайды.

5-Бөлім. Әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытудың, сондай-ақ жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің негізгі қағидаттары мен тәсілдері

Әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту, сондай-ақ жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысы мынадай қағидаттарға негізделеді:

Қазақстан Республикасының Конституциясын және мемлекеттік рәміздерді құрметтеу;

адамгершілік, мәдени және рухани құндылықтың басымдығы;

азаматтық, жауапкершілік пен еңбекқорлық;

ұрпақтар тұтастығы мен сабақтастығы.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің тарапынан «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету іс-шаралары жүйесінде осы Тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарына сәйкес орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорт қоғамдастығымен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерімен тығыз өзара іс-қимыл жасай отырып, нақтыланған кешенді шараларды және үйлесімді іс-қимылды қабылдауын көздейді, ал бұл өз кезегінде өскелең ұрпаққа патриоттық тәрбие беру және әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бойынша туындаған проблемаларды шешуге мүмкіндік береді.

5.1. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорт қоғамдастығымен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерімен әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және өскелең ұрпақты патриоттық тәрбиелеу бойынша туындаған проблемаларды шешу бойынша тығыз өзара іс-қимыл, оның ішінде мыналарды көздейді:

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің мәртебесін арттыруға ықпал ету мақсатында республикалық деңгейдегі және құрамына мүдделі орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың басшылары (басшылардың орынбасарлары), сондай-ақ қоғамдық бірлестіктердің өкілдері кіретін өңірлердегі әскери-

патриоттық тәрбие жөніндегі үйлестіру кеңестерінің құрамдарын бірлесіп жасақтауға қатысу және олардың құрамына «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің өкілдерін енгізуге тиісті жұмыстар жасау «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігіне өскелең ұрпақты басқа жастар ұйымдарымен патриоттық тәрбиелеуге бағытталған өздерінің Жарғылық мақсаттары мен міндеттерін іске асыруда күш-жігерін біріктіруге мүмкіндік береді, қызметі жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу жөніндегі жұмысқа бағытталған "Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы "Республикалық қоғамдық бірлестігін (әскери-патриоттық, волонтерлік, скауттық және басқалары) қоса алғанда.

Республикалық деңгейде және өңірлерде жастардың тәлімгерлігі мен жетекшілігінде өз рөлін атқару және көрсету үшін жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру бойынша мемлекеттік және қоғамдық институттар жүргізетін жұмысқа қатысу;

Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігімен келісім бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен, жекелеп атап айтқанда: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Дамудың негізгі қағидаттары мен тәсілдері» - 5 Бөлімінің 5.2-бөлігіне сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 22 ақпандағы № 50 бұйрығымен бекітілген «Білім беру ұйымдары түрлерінің номенклатурасы» 10-бабының келесідей нормасына сәйкес - Білім беру ұйымдарының түрлері: **«10. Балаларға арналған қосымша білім беру ұйымдары:**

- 1) мектепке дейінгі дамыту кешені (орталық, академия);
- 2) оқушылар сарайы (үйі, орталығы, кешені, балалар-жасөспірімдер шығармашылық орталығы және басқалары);
- 3) жас натуралистер станциясы (балалар экологиялық орталығы, биологиялық орталық, экобиоорталығы, экология және өлкетану балалар-жасөспірімдер орталығы);
- 4) жас техниктер станциясы (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі);**
- 5) жас туристер станциясы (балалар-жасөспірімдер туризм орталығы);
- 6) балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубы (клубтық демалыс ұйымдары);**
- 7) балалар өнер мектебі (балалар музыка мектебі, балалар көркемөнер мектебі, балалар өнер мектебі, көркем-эстетикалық бағыттағы мектептер);

8) алып тасталды - ҚР Оқу-ағарту министрінің м.а. 28.06.2024 № 165 (01.01.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9) балалар-жасөспірімдер спорттық мектебі;

10) олимпиадалық резервтегі мамандандырылған балалар-жасөспірімдер мектебі;

11) балалар қызығушылығы мен жұмыстары бағыты бойынша ұйымдар;

12) балаларға қосымша білім беру оқу-әдістемелік және ғылыми-практикалық орталықтары;

13) балалардың бейінді лагері (күндіз болатын лагерь, шатырлық, киіз үйлі).

Ескерту. 10-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Оқу-ағарту министрінің м.а. 28.06.2024 № 165 (01.01.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

- НЫСАНДАРЫНДА әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтарын; Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін жас техниктер станцияларын (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі); Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептерін; Балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубтарын (клубтық демалыс ұйымдары); балалардың бейінді лагері (күндіз болатын лагерь, шатырлық, киіз үйлі) - ҚҰРУ және ол ұйымдарда Қазақстан Республикасында әскери қызмет негіздерін оқытуға және қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсінік қалыптастыруға, сондай-ақ оларды әскери-қолданбалы спорт түрлерінің негіздеріне оқыту арқылы жас ұрпақтың әскери-қолданбалы спорт түрлеріне қызығушылығын арттыруға бағытталған ҮЙІРМЕ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУҒА, ОСЫЛАЙША ӨСКЕЛЕҢ ҰРПАҚТЫҢ: салауатты өмір салтына ұмтылу, дене шынықтырумен және спортпен айналысуға, ерік-жігердің жоғары қасиеттерін, жоғары моральдық-іскерлік қасиеттерін нығайтуға, мәдени бірегейлікті сақтау, этносаралық бейбітшілік пен келісімді нығайту, Отанын және оның шептерін қорғауға өзінің бүкіл өмірін жалғастыруына өзінің табиғи қатыстылығын сезіну, өскелең ұрпақты Қазақстан халқының жеңістерінің тарихына, тәуелсіздік жетістіктеріне баулу, қазақстандық патриотизм мен өз Отанына адалдықты нығайту - ДАҒДЫЛАРЫНЫҢ ЖАППАЙ ҚАЛЫПТАСУЫНА ЫҚПАЛ ЕТУ.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен елдің білім беру мекемелері мен мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерінен бөлек "Ассамблея жастары" республикалық қоғамдық бірлестігінің базасында да ЖОҒАРЫДА АТАЛҒАН ҮЙІРМЕ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУҒА БАҒЫТТАЛҒАН ІС-ШАРАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ.

ОСЫНДАЙ ЖҰМЫСТАРДЫ, оның ішінде: " Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Дамудың негізгі қағидаттары мен тәсілдері» - 5 Бөлімінің 5.2-бөлігіне сәйкес Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық бірлестігімен бірлесіп Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық

Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мен "Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық Бірлестігінің БІРЛЕСКЕН ЖОСПАРЛАРЫ БОЙЫНША ДА ҰЙЫМДАСТЫРЫП, ӨТКІЗУ ҚАЖЕТ.

Анықталған кемшіліктерді жою және оң тәжірибені бекіту мақсатында әскери-патриоттық тәрбие беру субъектілерінің әртүрлі санаты қызметінің нәтижесін зерделеуді, қажетті түзетулерді уақтылы енгізуді және бақылауды ұйымдастыруды болжайды.

Осы орайда, **ӘСКЕРИ ПАТРИОТТЫҚ КЛУБТАРЫ ЖӨНІНДЕ ҚЫСҚАША ШОЛУ:**

ӘСКЕРИ ПАТРИОТТЫҚ КЛУБ

Әскери-патриоттық клуб (балалар мен жасөспірімдердің әскери-патриоттық клубы, ДЮВПК) – жастарды патриоттық тәрбиелеумен, қарулы күштерде қызмет етуге дайындаумен, салауатты өмір салтын насихаттаумен айналысатын коммерциялық емес қоғамдық ұйымдардың жалпы атауы. Басқа елдердегіден айырмашылығы, ТМД елдерінде әскери-патриоттық клуб бірегей қоғамдық құбылыс болып табылады – ол қарулы күштер мен жастар ортасындағы теріс үрдістердің өсуіне жауап ретінде халық бастамасының нысаны ретінде пайда болды. 1980–90 жылдары клубтар стихиялы және жүйесіз құрылды, бірақ 2000 жылдардың ортасынан бастап Ресей мен ТМД елдерінің әскери-патриоттық қозғалысында біріктіру процестері басталды. Ресей Федерациясында әскери-патриоттық, әскери-спорттық және әскери-тарихи клубтардың қызметі «Әскери-патриоттық жастар мен балалар бірлестіктері туралы» Ресей Федерациясы Үкіметінің 24.07.2000 N 551 Қаулысымен көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

ӘСКЕРИ–ПАТРИОТТЫҚ КЛУБТАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ

Ресейде жастардың әскери-патриоттық ұйымдары ХІХ ғасырдың аяғында пайда бола бастады және олардың дамуы осы уақытқа дейін әр түрлі түрде жалғасуда, және осы ұйымдар жұмыс істеген бүкіл кезең ішінде өздерін ерекше қоғамдық маңызы бар құбылыс ретінде көрсетті. Алғашқы әскери-патриоттық клубтар КСРО-да 1970 жылдардың ортасында пайда бола бастады және олар Ұлы Отан соғысы ардагерлерінің қоғамдық ұйымдарының базасында құрылды. Алайда олардың қызметінің гүлденуі 80–жылдардың екінші жартысында, Ауғанстаннан офицерлер мен сарбаздар орала бастаған кезде болды, олар үшін Ауған соғысына қатысу КСРО-дағы жастарды әскерге дейінгі даярлау жүйесінде көптеген кемшіліктерді көрсетті. Қандай да бір «жоғарыдан» емес, борыш сезімімен басқарған ауған ардагерлері әскери-патриоттық тәрбиенің бірегей жүйесінің негізін қалады, оның негізінде Отанға, әскерге деген сүйіспеншілік, сол кездегі озық армиялық әдістер мен жауынгерлік тәжірибе жатыр. Әскери-патриоттық клубтардың пайда болуы кеңестік офицерлер корпусының бүлінбеген бөлігінің қоғамды және армияны қайта құру жылдарында мазалаған жалпы немқұрайлық пен ханшақтыққа берген жауабы болды. Таяудағы тарихқа назар аударып,

1980 жылдардың соңында пайда болған ауқымды Юнармейск қозғалысын еске түсіру қажет, Бұл қозғалыс КСРО-да пайда болған әскери-патриоттық клубтарды біріктірді. Юнармейск қозғалысының бастамашысы Қорғаныс министрлігі, комсомол тұлғасындағы мемлекеттік құрылымдар болды. Жыл сайын облыстық, республикалық және бүкілодақтық слеттер, сондай-ақ ірі әскери-тактикалық ойындар өткізілді. Кеңес Одағының ыдырауы Юнармейск қозғалысының тұтас құбылыс ретіндегі қызметін іс жүзінде тоқтатты. Ресейдің кейбір өңірлерінде «Зарница» және «Бүркіт» слеттері мен әскери-тактикалық ойындарын өткізу дәстүрлері қазіргі уақытта да өткізілуде.

КЕҢЕСТІК ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ ЖҮЙЕСІ

Кеңестік орталықтандырылған патриоттық тәрбие беру жүйесінен тұтастай алғанда мынадай жүйе құраушы элементтерді бөліп көрсетуге болады:

- Октябрь – пионер – комсомол қозғалысы шеңберінде тәрбиелеу;
- ДОСААФ;
- Суворов және Нахимов әскери училищелері;
- Жастардың әскери-патриоттық бірлестіктері мен клубтары.

Жастарды тәрбиелеу мәселелерін зерттейтін ТМД елдерінің тарихшылары бұл жүйе көптеген шет мемлекеттердің, соның ішінде сол кездері жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің проблемаларын шешу және оны әскери қызметке дайындау кезінде кеңестік тәжірибеден көптеген үлгілер алып, өз мемлекеттерінде пайдаланысқа енгізген Батыс Еуропа мемлекеттерінің үлгісі болғанын айтады.

ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ КЛУБТЫҢ БІЛІМ БЕРУ ӘЛЕУЕТІ

Байқаулар көрсеткендей: оқу орнының (мектеп, училище, техникум) базасында сабақтан тыс уақытта жұмыс істейтін мектеп әскери клубының мектеп оқушыларына, осы оқу орнының және жақын маңда орналасқан басқа да оқу орындарының оқушыларына әскери-патриоттық тәрбие беруді ұйымдастыру үшін үлкен мүмкіндіктері бар. Оның білім беру және тәрбие кеңістігінде әскери-теориялық және дене даярлығы ұштасады, сонымен қатар рухани және дене дамуының мәселелері шешіледі және осы факторлардың ұштасуы оны оқушылардың сабақтан тыс қызметін ұйымдастырудың қазіргі басқа нысандарынан оң ажыратады. Әрбір осындай клуб белгілі бір бағытқа ие бола алады, соның арқасында бір ауданда өскелең ұрпақпен әскери-патриоттық жұмыстың барлық спектрі ұсынылады, бұл ірі қаланың үлкен артықшылығы болып табылады. Бұл ретте әрбір осындай клубтың қызметі жасөспірімдердің әскери-қолданбалы және дене даярлығын қамтитын және білім алушылардың жеке психологиялық ерекшеліктерін, олардың өмір сүруінің әлеуметтік-психологиялық ерекшеліктерін, клубтың материалдық-техникалық жабдықталуын, тәрбиелеуші персоналдың педагогикалық мүмкіндіктерін ескере отырып құрылған әскери-патриоттық тәрбие міндеттерін шешуге бағытталуы тиіс.

5.2. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «5.2. Әскери-патриоттық тәрбие беруді ұйымдастырушылар мен мамандарының кәсіптік даярлығы деңгейін арттыру, жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысының нысандары мен әдістерін жетілдіру» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

5.3. Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен ЖАСТАРҒА ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫС ОРНАТА ОТЫРЫП, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.3. «Жастарда патриоттық қасиеттерді қалыптастыру және дамыту, оларды Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің дәстүрі негізінде тәрбиелеу» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

ОСЫ ЖҰМЫСТАРДЫ, оның ішінде: " Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Дамудың негізгі қағидаттары мен тәсілдері» – 5 Бөлімінің 5.3-бөлігіне сәйкес Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық бірлестігімен бірлесіп Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мен "Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық бірлестігінің БІРЛЕСКЕН ЖОСПАРЛАРЫ БОЙЫНША ДА ҰЙЫМДАСТЫРЫП,ӨТКІЗУ ҚАЖЕТ.

ҚАЖЕТТІЛІГІНЕ ҚАРАЙ ОСЫ ЖҰМЫСТАРДЫ, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қорғаныс Министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен ҰЙЫМДАСТЫРЫП,ӨТКІЗУ ҚАЖЕТ.

5.4. Әскери қызмет негіздерін оқыту және Жастардың Қазақстан Республикасында және әлемде қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру үшін, сондай-ақ: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру үшін материалдық базаны дамыту.

Әскери қызмет негіздерін оқыту және Жастардың Қазақстан Республикасында және әлемде қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру үшін, сондай-ақ: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру үшін материалдық базаны дамыту үшін мыналар жасалады, немесе ол жұмыстар мыналардан тұрады:

Әскери-патриоттық клубтары мен сыныптарының оқушыларымен сабақ өткізу орындарын жиһазбен, Интернет желісіне шығатын компьютермен, фото, бейнеаппаратурамен, басқа да қажетті техникамен қамтамасыз етуден тұрады;

Әскери-патриоттық қозғалыс, клуб мүшелерін нысанды киіммен, спорттық киім нысанымен, жабдықпен, атрибутикамен, жалаулармен, плакаттармен және тағы басқалармен қамтамасыз ету болып табылады.

Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтары; Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін жас техниктер станциялары (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі); Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептерін; Балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубтары (клубтық демалыс ұйымдары); балалардың бейінді лагері (күндіз болатын лагерь, шатырлық, киіз үйлі) – ҰЙЫМДАРЫНДА жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу үшін материалдық базаны ұйымдастыру, жоспарлау және құру кезінде, сондай-ақ жабдықтармен және жиһазбен, оқытудың техникалық құралдарымен, кабинеттерге арналған құралдармен жарақтандыру кезінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 7 наурыздағы «Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақтандыру нормаларын бекіту туралы» № 97 Бұйрығымен бекітілген «Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарын жабдық және жиһазбен жабдықтау нормалары» талаптарын, оның ішінде жекелеп алғанда: Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2012 жылғы 7 наурыздағы № 97 бұйрығына қосымша ретінде тіркелген КЕЛЕСІ: 18. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім ұйымдарының алғашқы әскери дайындық кабинетіне арналған жабдық, жиһаз, техникалық оқыту, оқу құралдарының шағын тізбесі; 19. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының қару және әскери-техникалық мүлік сақтауға арналған бөлмесі жабдықтарының шағын тізбесі; 20. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының алғашқы әскери даярлық қалашығына арналған жабдықтардың шағын тізбесі; 21. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының атыс тиріне арналған жабдықтардың ұсынылатын шағын тізбесі – талаптарын басшылыққа ала және сақтай отырып, сондай-ақ ОЛАРДЫ БЕЙІМДЕП ЖӘНЕ ЖАРАҚТАНДЫРА ОТЫРЫП, әрбір нақты жағдайда ҮЙІРМЕ

ЖҰМЫСЫНЫҢ мақсаттары мен міндеттері үшін жиһаз, техникалық оқыту құралдары, бастапқы әскери даярлық кабинетіне арналған құралдар және басқалары, Қазақстан Республикасында және әлемде қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсінікті қалыптастыру және әскери қызмет негіздеріне оқытуға бағытталған, сондай-ақ жас ұрпақтың әскери-қолданбалы спорт түрлеріне қызығушылығын арттыруға, спорттың әскери-қолданбалы түрлерінің негіздерін оқыту, сонымен қатар: жалпы жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу арқылы жүзеге асырылады.

5.5. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.5. «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету» бөлігімен айқындалған Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету тақырыбындағы барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

ҚАЖЕТТІЛІГІНЕ ҚАРАЙ ОСЫ ЖҰМЫСТАРДЫ, сондай-ақ жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс Министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен ҰЙЫМДАСТЫРЫП, ӨТКІЗУ ҚАЖЕТ.

6. Нысаналы индикаторлар және күтілетін нәтиже

Әскери-патриоттық тәрбиеге және әскери-қолданбалы спорт түрлеріне тартылған жастар санының ұлғаюымен 2030 жылға қарай:

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінде білім берудің барлық деңгейлерінде және барлық әлеуметтік топтарда, атап айтқанда: Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің қатарында қызмет өткерген әскери қызметшілермен қатар Отан қорғаушылардың алтын резерві болып табылатын жастарға да, Қазақстан Республикасы азаматтарының қалған санаттарына да әскери-патриоттық тәрбие мен әскери-қолданбалы спорт түрлерінің жүйелі моделі құрылатын болады.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі осы Тұжырымдаманы және өзінің Жарғылық мақсаттары мен міндеттерін іске асыру шеңберінде, оның ішінде: әскери-патриоттық тәрбие мен әскери-қолданбалы спорт түрлерінің міндеттерін шешуде орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігімен, Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігімен және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын іс жүзінде іске асыруға ел басшылығы тартқан және басқа да тараптармен және субъектілермен, сондай-ақ Қазақстан Республикасында әскери-патриоттық тәрбие мен әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамытуға қызығушылық білдірген басқа да қоғамдық бірлестіктер және ұйымдармен тиісті қатынастар орнатады.

ОСЫ ЖҰМЫСТАРДЫ, оның ішінде: " Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «Дамудың негізгі қағидаттары мен тәсілдері» – 5 Бөлімінің 5.3-бөлігіне сәйкес Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық бірлестігімен бірлесіп Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мен "Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" Республикалық Қоғамдық бірлестігінің БІРЛЕСКЕН ЖОСПАРЛАРЫ БОЙЫНША ДА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛЫП, ӨТКІЗІЛЕДІ.

СОНДАЙ-АҚ ОСЫ ЖҰМЫСТАР, оның ішінде: Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс Министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен ҰЙЫМДАСТЫРЫЛЫП, ӨТКІЗІЛЕДІ.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі, жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігін, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігін, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдарды, қоғамдық бірлестіктер мен барлық үлгідегі білім беру мекемелерін қоса алғанда, осы Тұжырымдаманы және өзінің Жарғылық мақсаттары мен міндеттерін іске асыру шеңберінде, оның ішінде: әскери-патриоттық тәрбие мен әскери-қолданбалы спорт түрлерінің міндеттерін шешуде жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеуді барлық мүдделі тараптармен сүйемелдеудің және реттеудің құқықтық базасын өзектендіруге және жетілдіруге бар күш-жігерін салады.

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі осы Тұжырымдаманы және өзінің Жарғылық мақсаттары мен міндеттерін іске асыру шеңберінде, оның ішінде: әскери-патриоттық тәрбие мен әскери-қолданбалы

спорт түрлерінің міндеттерін шешуде өз тарапынан жастардың елде іске асырылып жатқан саясатқа қанағаттану деңгейін арттыру үшін барлық күш-жігерін жұмсайды (тарихи мұра, мәдениеттің дамуы, спорттағы жетістіктер, Отанды қорғауға, оның гүлденуіне жәрдемдесуге ниет).

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінде барлық 17 облыста және республикалық маңызы бар 3 қалада өңірлік бөлімшелер (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері) ашылады және жұмыс істейтін болады. Олардың ішінде, 01.01.2025 жылғы жағдай бойынша: Республиканың әкімшілік-аумақтық бірліктерінде 10 облыста және республикалық маңызы бар 3 қалада ашылды;
Алдыңғы уақытта ашу керек:

- Абай облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;
- Ақмола облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;
- Атырау облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;
- Батыс Қазақстан облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;
- Облыстың әкімшілік-аумақтық бірлігінде Жетісу;
- Солтүстік Қазақстан облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;
- Ұлытау облысының әкімшілік-аумақтық бірлігінде;

«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінде 17 облыстың және 3 республикалық маңызы бар қаланың барлық өңірлік бөлімшелерінде (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері)) балаларға арналған мынадай қосымша білім беру ұйымдары ашылады және жұмыс істейтін болады:

- 1) Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: үлкен аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтары;
- 2) Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін жас техниктер станциялары (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі);
- 3) Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептері;
- 4) Балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубтары (клубтық демалыс ұйымдары);
- 5) Балалардың бейінді лагерлері (күндіз болатын лагерь, шатырлық, киіз үйлі).

БҰЛ РЕТТЕ: Санамаланған қосымша білім беру ұйымдарының саны, нысандары немесе түрлері, сондай-ақ олардың әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлік бойынша орналасуы жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелері бойынша қоғамдық бірлестіктер және барлық үлгідегі білім беру мекемелерін қоса алғанда, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030

жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде, тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен жүзеге асырылады.

Әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте санамаланған қосымша білім беру ұйымдарының ең аз саны әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте және негізінен Әкімшілік-аумақтық бірліктердің орталықтарында кемінде біреуді құрайтын болады, басқаша айтқанда: облыс орталықтарында және республикалық маңызы бар 3 қалада. Облыс орталықтарында және республикалық маңызы бар 3 қалада аталған қосымша білім беру ұйымдарының осы нысандары немесе түрлері негізінен қазіргі және жұмыс істеп тұрған оқушылар сарайларында (үйлерде, орталықтарда, кешендерде, балалар-жасөспірімдер шығармашылығы орталықтарында) орналастырылатын болады, сондай-ақ осы іс-шараларды (санамаланған ұйымдарды ашу жөніндегі жұмыс) жастармен және жасөспірімдермен сабақтан тыс уақытта барынша қолайлылықпен және оларға қолжетімділік тұрғысынан қиын емес және олар оқитын білім беру мекемелерінен алыс болмай жүзеге асыруға мүмкіндік беретін білім беру бағытындағы өзге де жұмыс істейтін объектілерде, әрине - әрбір Әкімшілік-аумақтық бірліктің білім басқармаларымен келісім бойынша, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде, оның ішінде Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен алдын ала жасалған тиісті келісімдер мен меморандумдар шеңберінде жүзеге асырылады.

Бұдан әрі: Аталған 17 облыс орталығы мен республикалық маңызы бар 3 қаланың әкімшілік-аумақтық бірліктері ішінде қосымша білім беру ұйымдарын (нысандары немесе түрлері) ашу жөніндегі осы жұмыс төмендеу схемасы бойынша пилоттық режимдерде жалғасатын және жүзеге асырылатын болады.

Атап айтқанда: бұдан әрі кезектілікпен - облыстық маңызы бар қалалардан; бұдан әрі аудандық маңызы бар қалаларда; қаладағы аудандарда; кенттерде; ауылдарда, өңірлердің қажеттіліктеріне қарай 17 облыс орталығы мен 3 республикалық маңызы бар қаланың Әкімшілік-аумақтық бірліктері, сондай-ақ материалдық базаның және өскелең ұрпақ пен жастардың пайдасына осы шараларды іске асыру үшін қолда бар инфрақұрылымдардың нақты болуына қарай, оның ішінде: жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелері бойынша қоғамдық бірлестіктер және барлық үлгідегі білім беру мекемелерін қоса алғанда, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың ОСЫ - ӨЗІНІҢ МӘНІ МЕН ТҮПКІ МАҚСАТЫ БОЙЫНША Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын бірлесіп іске асырудағы «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің өзі үшін БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ҚҰЖАТ БОЛЫП ТАБЫЛАТЫН: «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасының жүзеге асырылуына

нақты және практикалық жәрдемдесуіндегі мүдделілік пен дайындық дәрежесіне қарай, сондай-ақ әрбір жекелеген Әкімшілік-аумақтық бірліктердегі материалдық база және өскелең ұрпақ пен жастардың пайдасына осы шараларды іске асыру үшін қолда бар инфрақұрылымдардың нақты болуына қарай -аталған 17 облыс орталығы мен республикалық маңызы бар 3 қаланың әкімшілік-аумақтық бірліктері ішінде қосымша білім беру ұйымдарын (нысандары немесе түрлері) ашу жөніндегі осы жұмыс пилоттық режимдерде төмендеу схемасы бойынша жалғасатын және жүзеге асырылатын болады.

Осыған байланысты, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу мәселелеріне қатысты осы жоспарлы іс-шараларды іске асыру үшін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілерінің нормаларынан мынадай негізгі ұғымдарды негізге алады, атап айтқанда: **ҚАЗІРГІ УАҚЫТТА ПАЙДАЛАНЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР:**

Қазақстан Республикасының аумағы екі негізгі санатқа - өңірлер мен елді мекендерге бөлінеді.

Өңір - Қазақстан Республикасының мүддесі үшін құрылатын және басқарылатын бірнеше елді мекендерді қамтитын Қазақстан Республикасы аумағының бір бөлігі. Республикалық әкімшілік-аумақтық құрылыстың негізгі буындары ретінде облыс, аудан, ауылдық округ өңірлер болып табылады.

Елді мекен - Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен ескерілген және тіркелген және жергілікті өкілді және атқарушы органдар басқаратын, халқының саны кемінде 50 адамнан тұратын, азаматтардың шаруашылық және өзге де қоғамдық қызметі нәтижесінде қалыптасқан Қазақстан Республикасының жинақы қоныстанған аумағының бөлігі. Елді мекендер қалалық және ауылдық болып бөлінеді.

Қалалық елді мекендер - республикалық, облыстық және аудандық маңызы бар қалалар, кенттер.

Ауылдық елді мекендер - олардың әкімшілік бағыныстылығына қарамастан барлық қалған елді мекендер.

Республикалық маңызы бар қалалар - ерекше мемлекеттік маңызы бар немесе халық саны бір миллионнан астам елді мекендер.

Облыстық маңызы бар қалалар - ірі экономикалық және мәдени орталықтар болып табылатын, дамыған өндірістік және әлеуметтік инфрақұрылымы және халқының саны 50 мыңнан асатын елді мекендер.

Аудандық маңызы бар қалалар – аумағында кемінде 10 мың халқы бар өнеркәсіптік кәсіпорындар, коммуналдық шаруашылық, мемлекеттік тұрғын үй қоры, білім беру және денсаулық сақтау ұйымдарының, мәдени-ағарту және сауда объектілерінің дамыған желісі бар елді мекендер.

Қаладағы аудан – халқының саны 400 мыңнан асатын облыстық маңызы бар қаладағы, республикалық маңызы бар қаладағы, астанадағы аудан.

Кенттер – халқының саны кемінде 3 мың адам болатын елді мекендер. Сондай-ақ кенттерге емдік маңызы бар, халық саны кемінде 2 мың адам болатын жерлерде орналасқан елді мекендер теңестіріледі, олардың ішінен жыл сайын емделуге және демалуға келетіндер саны кемінде жартысын құрайды. Оларға сондай-ақ ересек халықтың кемінде 25 пайызы тұрақты түрде ауыл шаруашылығымен айналысатын азаматтардың жазғы демалыс орындары болып табылатын саяжай кенттері жатады.

Ауылдар – халқының саны кемінде 50 адам болатын елді мекендер.

Аталған мән-жайлар бойынша, атап айтқанда: 17 облыс орталықтарында және республикалық маңызы бар 3 қалада, сондай-ақ облыстық маңызы бар қалалардан бастап, төмендеу схемасы бойынша қалған барлық Әкімшілік-аумақтық бірліктерде, яғни бұдан әрі аудандық маңызы бар қалаларда; қаладағы аудандарда; кенттерде; ауылдарда – аталған қосымша білім беру ұйымдарын ашу және іске қосу бойынша сабақтан тыс уақытта жастармен және өскелең ұрпақпен үйірме жұмыстарын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі жоспарлы жұмыс үшін оларға тұрғылықты жерлері (мекен-жайлары) мен өмірлік мүдделер орталықтары әрбір жекелеген Әкімшілік-аумақтық бірліктерде шоғырланған жергілікті кадрлар, оның ішінде педагогикалық білімі бар және осы салада кәсіби тәжірибесі бар адамдар, соның ішінде: бастауыш әскери даярлық және дене шынықтыру, тарих, география, психология, музыка пәндерінің мұғалімдері, сондай-ақ осы тақырыпта мазмұндалғанды іске асыруға ниет білдірген хореография және басқа да көптеген бейіндер бойынша тиісті мамандар, сонымен қатар Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері мен басқа да арнаулы қызметтерінің ардагерлері, әскери және арнайы қызметте қомақты кәсіби тәжірибесі бар адамдар, сондай-ақ Әкімшілік-аумақтық бірліктерде Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын іске асыруға қызығушылық білдірген тұлғалар тартылатын болады.

Бұл ретте: Аталған жұмысқа тартылған барлық адамдар (мамандар) іске кіріспес бұрын алдын ала оқытылады, яғни 2018 жылы Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Ұлттық әскери-патриоттық орталығы базасында құрылған "Жас сарбаз" балалар мен жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы "республикалық қоғамдық бірлестігінің (бұдан әрі – "Жас сарбаз" "қозғалысы) арнайы оқу бағдарламасына ұқсас Қазақстан Республикасындағы жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің негізгі бағдарламалық

құжаттарына негізделген бағдарлама бойынша Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Спорт комитетімен – Армия орталық спорт клубымен өзара тығыз іс-қимылда әскери қызмет негіздеріне және жастарда Қазақстан Республикасы мен әлемдегі қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсініктерді қалыптастыру тақырыптарында алдын ала оқытылатын болады, әрі оқу-әдістемелік жиындардан өтетін болады.

Осы мақсатта, атап айтқанда, Қоғамдық бірлестіктің Басқарма Кеңесі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің "Әскери-патриоттық клубы туралы Ережелерін» әзірлейтін болады, ол Қоғамдық бірлестіктің Жарғысына сәйкес «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мүшелерінің жалпы жиналысының шешімімен бекітілетін болады. 17 облыс орталықтарында және республикалық маңызы бар 3 қалада, сондай-ақ облыстық маңызы бар қалалардан бастап, төмендеу схемасы бойынша қалған барлық Әкімшілік-аумақтық бірліктерде – аталған қосымша білім беру ұйымдарын ашу және іске қосу бойынша сабақтан тыс уақытта жастармен және өскелең ұрпақпен үйірме жұмыстарын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі жоспарлы жұмыстарға тартылатын тұлғалардың (адамдардың) барлығы жастарды және өскелең ұрпақты әскери қызмет негіздеріне оқыту және жастарда Қазақстан Республикасы мен әлемдегі қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсінік қалыптастыру жөніндегі арнайы оқу бағдарламасы бойынша ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі оқу базасында офлайн және онлайн режимде оқудан өтеді.

Әскери қызмет негіздеріне оқыту және жастарда қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсінік қалыптастыру курстарын аяқтағаннан кейін осы курстардан өткен (оқу-әдістемелік жиындардан өткен) адамдар ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің сертификаттарын алады. Бұл орайда өз кезегінде, осы ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің сертификаттары аталған курстардан өткен (оқу-әдістемелік жиындардан өткен) адамдар үшін «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде жастармен және өскелең ұрпақпен жұмыс істеуге рұқсаттар болып табылатын болады және соған қызмет етеді.

Сондай-ақ: «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесінің тәрпынан келесідей нормативтік актілер әзірленетін болады:

- 1) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептері туралы» Ережелері;
- 2) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің «Балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубтары (клубтық демалыс ұйымдары) туралы» Ережелері;
- 3) «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: үлкен аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін «Жас техниктер станциялары (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі) туралы» Ережелері;

Жоғарыда аталған Ережелер «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі мүшелерінің жалпы жиналысы шешімдерімен бекітілетін болады.

ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жөніндегі өз қызметін «Азаматтарға әскери-патриоттық тәрбие беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 тамыздағы № 597 қаулысымен бекітілген Азаматтарға әскери-патриоттық тәрбие беру қағидаларының «Жалпы ережелер» – 1-тарауының 3-бөлімімен айқындалған – Азаматтарға әскери-патриоттық тәрбие беруді орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, меншік нысанына қарамастан білім беру ұйымдарымен өзара іс-қимыл жасай отырып, өз құзыреті шегінде жүргізетін келесідей құзырлы органдармен: Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі (бұдан әрі – Қорғаныс министрлігі), Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті (бұдан әрі – Ұлттық қауіпсіздік комитеті), Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі (бұдан әрі – Мемлекеттік күзет қызметі), Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі (бұдан әрі – Ішкі істер министрлігі), Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі (бұдан әрі – Төтенше жағдайлар министрлігі), Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі (бұдан әрі – Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі) – мен тығыз өзара іс-қимылда және ынтымақтастықта жүзеге асыратын болады.

Бұл ретте, осы Тұжырымдамада айқындалған тұжырымдамалық шараларды іске асыру шеңберінде жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу жөніндегі өз қызметін жүзеге асыру кезінде ДШ-СҰ – «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі «Азаматтарға әскери-патриоттық тәрбие беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 тамыздағы № 597 қаулысымен бекітілген Азаматтарға әскери-патриоттық тәрбие беру қағидаларының «Жалпы ережелер» – 1-тарауының 2-бөлімімен айқындалған, атап айтқанда:

«2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) әскери-патриоттық тәрбие беру – бұл орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың, қоғамдық бірлестіктердің азаматтарда жоғары патриоттық сананы, мемлекетті қорғау жөніндегі конституциялық міндеттерді орындауға әзірлікті қалыптастыру және осыған байланысты қажетті білім мен дағдыны дамыту жөніндегі жүйелі, мақсатты бағытталған және үйлестірілген қызмет;

2) идеологиялық жұмыс – мемлекеттің әскери қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі міндеттерді тиімді шешу мүддесінде, оның ішінде "Жастар" ғылыми-зерттеу орталығының өзекті талдамалық деректерін ескере отырып, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың азаматтар арасында Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясаты мен идеологиясын іске асыру жөніндегі қызметі;

3) ақпараттық-тәрбие жұмысы – азаматтарға әскери-саяси және ақпараттық жағдай туралы мәліметтерді, мемлекеттік билік органдары қабылдайтын шешімдерді уақтылы жеткізу, мемлекет тұрғындарының тұрақты моральдық-психологиялық жай-күйін қалыптастыру жөнінде орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, бұқаралық ақпарат құралдары бейбіт уақытта және соғыс уақытында жүзеге асыратын келісілген іс-шаралар жүйесі;

4) психологиялық жұмыс – азаматтардың жоғары психологиялық төзімділігін, жағдайдың кез келген шарттарында күрделі және жауапты міндеттерді орындауға әзірлігін, әскери және мемлекеттік қызметтің басқа да түрлерінің қиындықтары мен шектеулерін еңсеру, тіршілік етуге қажетті аса маңызды психологиялық қасиеттерді қалыптастыру;

5) әлеуметтік-құқықтық қызмет – азаматтардың конституциялық міндеттерін және әскери борышты, қоғам мен мемлекеттегі саяси және құқықтық оқиғаларды, процестерді, әскери саясатты, әскери доктринаның негізгі ережелерін, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының қоғам мен мемлекеттің саяси жүйесіндегі орны мен рөлін терең түсінуін қалыптастыру;

6) моральдық-адамгершілік тәрбие – азаматтардың жоғары құндылықтарды, идеалдар мен бағдарларды, нақты өмірдің әлеуметтік маңызы бар процестері мен құбылыстарын ұғынуы, оларды практикалық қызмет пен мінез-құлықта айқындаушы қағидаттар, ұстанымдар ретінде басшылыққа алу қабілеті;

7) кәсіптік тәрбие беру – Қазақстан Республикасының игілігі үшін еңбекке адал және жауапты көзқарасты, қызметтік міндеттерді және қойылған міндеттерді табысты орындау мүддесінде кәсіптік және еңбек қасиеттерін белсенді түрде көрсетуге ұмтылысты қалыптастыру;

8) әскери борыш – ел мүддесін қорғауға әзірлікті білдіретін, азаматтардың әлеуметтік маңызы бар құндылықтары мен моральдық-құқықтық міндеттерінің жүйесі.» – делінген азаматтарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің негізгі ұғымдарын басшылыққа негізге алатын болады.

ЕСКЕРМЕ:

Осы Тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі іс-шаралар «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары» – делінген қосымшасына сәйкес жүзеге асырылатын болады.

1-кесте . Мақсатты индикаторлар

№	Мақсатты	Өлшем	Ақпарат көзі	Болжам	Орындау үшін
---	----------	-------	--------------	--------	--------------

р/с	индикаторлар	бірлігі		2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл	2030 жыл	жауаптылар
	2030 жылға дейінгі жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу тұжырымдамасында айқындалған, сол немесе өзге де бағыттарға жауапты орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және басқа да тараптар өткізетін жалпы білім беретін мекемелер жанындағы әскери-патриоттық ұйымдардың (клубтар, үйірмелер, сыныптар мен секциялар) үлесін ұлғайту жөніндегі	%	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі	5,5- пайызға	8,2- пайызға	11- пайызға	13,7- пайызға	16- пайызға, 5	19,2- пайызға	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))

	жұмысқа қатысу.									
	Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында айқындалған, сол немесе өзге де бағыттарға жауапты басқа да тараптар өткізетін оқу-әдістемелік жиындардан өткен мамандардың үлесін ұлғайту жөніндегі жұмысқа қатысу.	%	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі	12,9- пайызға	19,3- пайызға	26- пайызға	32- пайызға	39,3- пайызға	45,9- пайызға	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	2030 жылға дейінгі жастарды әскери-патриоттық	%	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері	3,7- пайызға	5,5- пайызға	7,6- пайызға	9,6- пайызға	11,6- пайызға	13,6- пайызға	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері

	тәрбиелеу тұжырымдамасында айқындалған, сол немесе өзге де бағыттарға жауапты орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және басқа да тараптар жүргізетін әскери-патриоттық клубтарды материалдық-техникалық базамен (сыныптар мен үй-жайларды жабдықтау, формамен, атрибутикамен қамтамасыз ету) қамтамасыз ету үлесін ұлғайту жөніндегі жұмысқа қатысу.		бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі	дейін	дейін	дейін	дейін	дейін	дейін	бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	Жастарды әскери-патриоттық	%	«Әскери-қолданбалы	12,1-	17,8-	23,6-	29,4-	35,2-	41-	«Әскери-қолданбалы

тәрбиелеу бойынша, сондай-ақ елде әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бойынша жарияланымдардың, әлеуметтік роликтердің және контенттің үлесін ұлғайту жөніндегі жұмысқа қатысу.		спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі	пайызға	пайызға	пайызға	пайызға	пайызға	пайызға	пайызға	спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
--	--	--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---

ҚОСЫМША

«Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасына

«Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру, әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету» жөніндегі «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі

ІС-ҚИМЫЛ ЖОСПАРЫ

№ р/с	Іс-шаралардың атулары	Аяқтау нысаны	Аяқтау мерзімі	Жауапты орындаушылар
-------	-----------------------	---------------	----------------	----------------------

1	2	3	4	5
1-Бағыт. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, спорт қоғамдастығымен және қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ елдің білім беру мекемелерімен және мемлекеттің басқа да көптеген субъектілерімен әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және өскелең ұрпақты патриоттық тәрбиелеу бойынша туындаған проблемаларды шешу бойынша тығыз өзара іс-қимыл.				
Мақсатты индикатор: Тұжырымдаманы іске асыруға орталық, жергілікті атқарушы органдар және өзге де мемлекеттік органдар жауапты болып айқындалған Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі Тұжырымдамасын іске асыру барысында осы Тұжырымдаманы іске асыруға жауапты болып айқындалған орталық, жергілікті атқарушы органдар және өзге де мемлекеттік органдардың бюджет қаражаты есебінен Жалпы білім беретін мекемелер мен әскери бөлімдер жанындағы әскери-патриоттық ұйымдар (клубтар, үйірмелер, сыныптар мен секциялар) үлесін ұлғайту (2024 ж. – 2,7 %, 2025 ж. – 5,5 %, 2026 ж. – 8,2 %, 2027 ж. – 11 %, 2028 ж. – 13,7 %, 2029 ж. – 16,5 %, 2030 ж. – 19,2 %)				
	ҚР Қорғаныс министрінің бұйрығымен, облыстар (қалалар), аудандар әкімдерінің әкімдерімен құрылған жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу жөніндегі республикалық және өңірлік үйлестіру	ҚР Қорғаныс министрінің бұйрығына, облыстар (қалалар), аудандар әкімдерінің әкімдеріне толықтырулар енгізу	2025 жылдың декабрь айы	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма

	кеңестерінің құрамына кіру			кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	Әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте ашу жлспарланған санамаланған қосымша білім беру ұйымдарынан бөлек, тағы "Ассамблея жастары" республикалық қоғамдық бірлестігінің базасында; оқушылар сарайларында (үйлерде, орталықтарда, кешендерде, балалар-жасөспірімдер шығармашылығы орталықтарында), сондай-ақ осы іс-шараларды (санамаланған ұйымдарды ашу жөніндегі жұмыс) жастармен және жасөспірімдермен сабақтан тыс уақытта барынша қолайлылықпен және оларға қолжетімділік тұрғысынан қиын емес және олар оқитын білім беру мекемелерінен алыс	барлық 17 облыста және республикалық маңызы бар 3 қалада әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте ауданның білім беру басқармаларында (бөлімдерінде) (айына кемінде бір клуб) тіркеумен әскери-патриоттық клубтар ашу туралы акт	жарты жылда бір рет, әрбір жарты жылдан кейінгі келесі айдың 10-күніне қарай «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесіне ақпарат	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))

болмай жүзеге асыруға мүмкіндік беретін білім беру бағытындағы өзге де жұмыс істейтін объектілерде – 1) Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтары, оның ішінде мектептер- аралық Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтары ашу;			
Жас техниктер станциясын ашу (орталықтар, балалар мен жасөспірімдердің техникалық шығармашылық мектептері) әскер жасына дейінгі азаматтар үшін (аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас)) орналасуымен, негізінен қазіргі және жұмыс істеп тұрған оқушылар сарайында	барлық 17 облыста және 3 республикалық маңызы бар қалаларда әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте ауданның білім басқармаларында (бөлімдерінде) тіркеумен (айына кемінде бір үйірме) әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін «Жас техниктер станцияларын (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық	жарты жылда бір рет, әрбір жарты жылдан кейінгі келесі айдың 10-күніне қарай «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесіне	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің

	(үйлерде, орталықтарда, кешендерде, балалар-жасөспірімдер шығармашылығы орталықтарында), сондай-ақ осы іс-шараларды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін білім беру бағытындағы өзге де жұмыс істейтін объектілерде (санамаланған ұйымдарды ашу бойынша жұмыс) жастармен және жасөспірімдермен олардың сабақтан тыс уақытында барынша ыңғайлы және оларға қолжетімділік тұрғысынан қиын емес және олар оқитын білім беру мекемелерінен алыс емес шарттарымен (мүмкіндіктерімен)	мектебі) ашу туралы акті	ақпарат	өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
Жастар үйлері мен Қазақстан халқы Ассамблеясының базасында «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің балалар аула клубтарының, балалардың әскери-патриоттық клубтарының (клубтық демалыс ұйымдары)	үйірмелерді ашу туралы акт (2029 жылға қарай барлық 17 облыста және республикалық маңызы бар 3 қалада әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте кемінде бір үйірме ашу)	жарты жылда бір рет, әрбір жарты жылдан кейінгі келесі айдың 10-күніне қарай «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесіне	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық	

үйірме жұмыстарын құру		ақпарат	бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
Спорт кешендерінің базасында Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептерін құру	Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептерін ашу туралы акт (2029 жылға қарай барлық 17 облыста және республикалық маңызы бар 3 қалада әрбір Әкімшілік-аумақтық бірлікте кемінде бір балалар-жасөспірімдер спорттық мектептерін ашу)	жарты жылда бір рет, әрбір жарты жылдан кейінгі келесі айдың 10-күніне қарай «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесіне ақпарат	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
<u>2-Бағыт</u>. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының «5.2. Әскери-патриоттық тәрбие беруді			

ұйымдастырушылар мен мамандарының кәсіптік даярлығы деңгейін арттыру, жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру жұмысының нысандары мен әдістерін жетілдіру» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.				
Нысаналы индикатор: Оқу-әдістемелік жиыннан өткен мамандар үлесін ұлғайту (2024 ж. – 6,4 %, 2025 ж. – 12,9 %, 2026 ж. – 19,3 %, 2027 ж. – 26 %, 2028 ж. – 32 %, 2029 ж. – 39,3 %, 2030 ж. – 45,9 %)				
	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің өңірлік бөлімшелерінің (Заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері) басшыларымен ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖИЫНДАР ӨТКІЗУ	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, қараша	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Облыстық (қалалық, аудандық) жиындарын	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, сәуір-мамыр	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық

өткізу шеңберінде: 1) Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін балалар әскери патриоттық клубтары; 2) Әскерге шақыру жасына дейінгі азаматтар: аға жасөспірімдер (17 жас), жасөспірімдер (15-16 жас) үшін жас техниктер станциялары (орталық, балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылық мектебі); 3) Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша балалар-жасөспірімдер спорттық мектептері; 4) Балалар аула клубы, балалар әскери патриоттық клубтары (клубтық демалыс ұйымдары) – басшыларымен ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖИЫНДАР ӨТКІЗУ			Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
«Әскери-қолданбалы спорт	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша	Жыл сайын,	«Әскери-

	түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің республикалық жиынын өткізу шеңберінде – Қазақстан Республикасында жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеуді дамытуға және спорттың әскери-қолданбалы түрлерін дамытуға тартылған мамандармен ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖИЫНДАРЫН ӨТКІЗУ	Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	маусым	қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	Қазақстан Республикасында жастармен әскери-патриоттық жұмысты ұйымдастыру және әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту бойынша оқу-әдістемелік жиындарға әдістемелік ұсынымдар дайындау	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесі жиналыстарының (мәжілістерінің) хаттамалары	Жыл сайын, сәуір-мамыр, маусым, қараша	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі;
<u>3-Бағыт</u>. Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен ЖАСТАРҒА ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫС ОРНАТА ОТЫРЫП, Қазақстан Республикасы				

Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.3. «Жастарда патриоттық қасиеттерді қалыптастыру және дамыту, оларды Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің дәстүрі негізінде тәрбиелеу» бөлігімен айқындалған барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.

Нысаналы индикатор: Әскери оқу орындарына оқуға түсуге ниет білдіретін жастар үлесін ұлғайту (2024 ж. – 5,4 %, 2025 ж. – 5,8 %, 2026 ж. – 6,2 %, 2027 ж. – 6,6 %, 2028 ж. – 7 %, 2029 ж. – 7,4 %, 2030 ж. – 7,8 %)

Әскери-патриоттық, сондай-ақ әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бойынша жастардың республикалық жиынын өткізу	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, маусым	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
Әскери-патриоттық, сондай-ақ әскери-қолданбалы спорт түрлерін дамыту және танымал ету бойынша жастардың	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, сәуір-мамыр	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық

	республикалық жиынының аудандық, қалалық, облыстық іріктеу кезеңдерін өткізу			Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
	Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері мен басқа да арнаулы қызметтерінің әскери және арнаулы қызметте қомақты кәсіби тәжірибесі бар ардагерлерінің, бастапқы әскери даярлық және дене шынықтыру мұғалімдерінің, интернационалист жауынгерлердің, сондай-ақ олар тұратын және оларда өмірлік мүдделер орталықтары шоғырланған Әкімшілік-аумақтық бірліктерде Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын іске асыруға	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, мамыр, қыркүйек, (Отан қорғаушы күні және 1 қыркүйекте Білім күні қарсаңында)	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары

	қызығушылық білдірген басқа да адамдардың қатысуымен оқу орындарында Отан қорғаушы күніне арналған "Ерлік сабағы" ашық сабағын ұйымдастыру және өткізу			(өкілдіктері))
	Тұжырымдамасын іске асыру барысында осы Тұжырымдаманы іске асыруға жауапты болып айқындалған орталық, жергілікті атқарушы органдар және өзге де мемлекеттік органдардың Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында осы Тұжырымдаманы іске асыруға жауапты болып айқындалған орталық, жергілікті атқарушы органдар, мемлекеттік органдар, қоғамдық бірлестіктер және жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеудің сол немесе өзге де бағыттарына жауапты басқа да тараптардың жүргізетін жұмыс шеңберінде Отан	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігі Басқарма кеңесінің шешімдері	Жыл сайын, мамыр	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))

қорғаушы күніне арналған салтанатты концертке қатысуына үздік әскери-патриоттық клубы мен мамандандырылған сыныбын (әрбір өңірден бір клубтан) таңдап, ұсыну			
<u>4-Бағыт</u>. Әскери қызмет негіздерін оқыту және Жастардың Қазақстан Республикасында және әлемде қазіргі заманғы әскери-қолданбалы спорт түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру үшін, сондай-ақ: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру үшін материалдық базаны дамыту.			
Нысаналы индикатор: Әскери-патриоттық клубтар материалдық-техникалық базасының (сыныптар мен үй-жайларды жабдықтау, киім нысанымен, атрибутикамен қамтамасыз ету) қамтамасыз етілу үлесін ұлғайту (2024 ж. – 1,9 %, 2025 ж. – 3,7 %, 2026 ж. – 5,5 %, 2027 ж. – 7,6 %, 2028 ж. – 9,6 %, 2029 ж. – 11,6 %, 2030 ж. – 13,6 %)			
Әскери-патриоттық клубтары мен сыныптарының оқушыларымен сабақ өткізу орындарын жиһазбен, Интернет желісіне шығатын компьютермен, фото, бейнеаппаратурамен, басқа да қажетті техникамен қамтамасыз ету. ОСЫ ЖҰМЫСТАР: Қазақстан Республикасының Қорғаныс Министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту	Орындалған жұмыс актісі	Жыл сайын, қыркүйек	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері (заңды

Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен ҰЙЫМДАСТЫРЫП, ӨТКІЗІЛЕДІ.			тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
Әскери-патриоттық қозғалыс, клуб мүшелерін нысанды киіммен, спорттық киім нысанымен, жабдықпен, атрибутикамен, жалаулармен, плакаттармен және тағы басқалармен қамтамасыз ету. ОСЫ ЖҰМЫСТАР: Қазақстан Республикасының Қорғаныс Министрлігімен, Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігімен, орталық мемлекеттік және жергілікті	Орындалған жұмыс актісі	Жыл сайын, сәуір, қазан, «Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесіне ақпарат	«Әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша Ұлттық Федерациясы» Қоғамдық Бірлестігінің Басқарма кеңесі; Қоғамдық бірлестіктің өңірлік бөлімшелері

атқарушы органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және барлық үлгідегі білім беру мекемелерімен Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен басқа да нормативтік құқықтық актілерінің нормалары шеңберінде тиісті келісімдер мен меморандумдар жасасу жолымен ҰЙЫМДАСТЫРЫП, ӨТКІЗІЛЕДІ.			(заңды тұлғаның филиалдары (өкілдіктері))
<u>5-Бағыт</u>. Орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, қоғамдық бірлестіктер және Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында қамтылған шаралар мен іс-шараларды іске асыру жөніндегі жұмыстың қандай да бір бағытына не сол немесе өзге учаскесіне жауапты басқа да тараптар жүргізетін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 24 қарашадағы № 1039 қаулысымен бекітілген Жастарға әскери-патриоттық тәрбие берудің 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасының 5.5. «Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету» бөлігімен айқындалған Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беруді ақпараттық қамтамасыз ету тақырыбындағы барлық іс-шаралардың іс жүзінде нақты жүзеге асырылуына тікелей қатысу.			
Нысаналы индикатор: Жастарға әскери-патриоттық тәрбие беру бойынша жарияланымдар, әлеуметтік роликтер мен контенттер үлесін ұлғайту (2024 ж. – 6,4 %, 2025 ж. – 12,1 %, 2026 ж. – 17,8 %, 2027 ж. – 23,6 %, 2028 ж. – 29,4 %, 2029 ж. – 35,2 %, 2030 ж. – 41 %)			
Жастарға әлеуметтік желіде әскери-патриоттық тәрбие беру	Әлеуметтік желіні ақпаратпен толықтыру	Ай сайын	Қорғанысмині, ЖАО, "Жас

бойынша әлеуметтік роликтер мен контенттер шығару			сарбаз" қозғалысы (келісу бойынша), ТЖМ, ҰҚК (келісу бойынша), ІІМ, МКҚ (келісу бойынша)
Жастарға Қорғаныс министрлігінің, Ұлттық ұланның және Шекара қызметінің ведомстволық баспа басылымында әскери-патриоттық тәрбие беру тақырыбына мақалалар басып шығару	Мақала жариялау	Токсан сайын	Қорғанысмині, ЖАО, ТЖМ, ҰҚК (келісу бойынша), ІІМ, МКҚ (келісу бойынша) "Жас сарбаз" қозғалысы (келісу бойынша)
Елді мекенде Қазақстан Республикасы Қарулы Күштеріндегі, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарындағы әскери қызметті насихаттайтын үгіт-насихат құралдарын орналастыру	Орындалған жұмыс актісі	Жыл сайын Отан қорғаушы күніне қарай жаңарту	ЖАО, Қорғанысмині, ТЖМ, ҰҚК (келісу бойынша), ІІМ, МКҚ (келісу бойынша)

Мемлекеттік органдар мен қоғамдық бірлестіктердің аббревиатуралармен және қысқартулармен көрсетілген төмендегі тізбесі:

Аббревиатуралар мен қысқартулардың толық жазылуы:

Ассамблея жастары	–	"Ассамблея жастары" республикалық қоғамдық бірлестігі
ЖАО	–	жергілікті атқарушы органдар
"Жас сарбаз" қозғалысы	–	"Жас сарбаз" балалар-жасөспірімдер әскери-патриоттық қозғалысы" республикалық қоғамдық бірлестігі
Қорғанысмині	–	Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі
МММ	–	Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі
МКҚ	–	Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі
ОМ	–	Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі
ТЖМ	–	Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі
ҰҚК	–	Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті
ІІМ	–	Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі

